

BARCS és VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer
Vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó társ:
Skribanek Géza

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.
Nyilttér sora 20 kr,
Hirdetések nagyság szerint.

A mezőgazdaság.

Tagadhatatlan, hogy mi még mindig földmivelő államot képezzünk. A lakosság óriási része vagy a saját földjéből él, vagy legalább a más földjének munkálásából.

A földmivelő államokat rendszerint a nép jóléte, gazdagsága, gond nélkülisége jellemzi. S mit tapasztalunk ebben az országban? Daczára kifejlett mezőgazdaságunknak, földbirtokosaink és gazdáink a legnagyobb küzdelmet folytatják a létfenntartással és birtokaik vagy kevés földjeik épségben tartásáért.

Ugyan nézzük, kutassuk, hogy miben lelheti ez magyarázatát. Az ország érdekeire nézve ily fontos kérdést tiszta világításba kell helyezni, hogy tudva legyen a baj és feltalálathassék az orvosság. Földbirtokosaink tönkre mennek, elszegényednek, földjeik apródonként megcsónkulnak, a pár holdas paraszt gazdák pedig a kik ma saját földjüket művelik, holnap már napszámra járnak művelni a más birtokát, hogy családjukkal, úgy a hogy megélhessenek.

Talán a mi gazdasági rendszerünkben van a hiba? Oh nem! A versenyképesség tekintetében

ez a rendszer messze felül áll sok más államén és mezőgazdaságunk magas színvonalát bámulattal ismerte el csak most legutóbb is az egész világ, látván a mit kiállításunkon produkáltunk. Más itt a baj; az általános rossz viszonyok átkát nyögjük.

Értjük a rossz viszonyok alatt először is az ország pénzügyi helyzetét. A pénz megdrágult, mert a készpénz folytonosan fogyóban van. Vidéki takarékpénztáraink, bankjaink, hitelintézeteink nem rendelkeznek anynyi tőkével, hogy a gazdaközönség sürgős hiteligenyeit kielégítsék. A benyújtott hitellevelek, váltólapok nagy részét pénzhányból, kényszerűségből löki vissza mindenütt a bíráló bizottság, mely ugyanazoknak a feleknek szívesen megszavazná a pár száz forintot kölcsönt, ha az a paraszt gazdának kell, — a pár ezer forintot, ha a földbirtokos kéri. De a hol nincs, ott ne keress. Ekkor azután a ki a pénzt igényli, vagy oly uton segít magán, mely a helyzetén csak rosszabbat, eladja előre termését, gabonáját, kölcsönt vesz beváltandó dohányára és így olesó árban adja el úgy szólván egész jövő évi termését, — vagy egy nagyobb fővárosi pénzintézethez fordul, mely azonban nem

ismeri a gazda hitelképességét, nem ismeri a telekkönyvet és bármily kiesi is az a kölcsön, betábláztatja a földre, mely által újra csak költségek nehezdednek a gazdára, kinek mindenek felett olesó hitelre volna szüksége.

Nagy baj az is, hogy a vidéki intézetek, a pénz drágasága folytán, ha már adnak is kölcsönt: magas százalékra adják. Kis összegeknél 7—8%-ot fizet a gazda, sőt nagyobb összegeknél is elfizet 6½%-ot a földbirtokos. Öt százalékos kölcsönt váltóra, vagy záloglevélre nem ismernek vidéki intézeteink és földbirtokosaink.

Ezt azonban nem esodáljuk és nem is azért hoztuk fel, mintha szemére akarnók hányni a vidéki pénzintézeteknek, melyek maguk is megszenvedik az általános pénzügyi szükségét. Mert hiszen e bankok mindaddig nyújtottak hitelt, míg volt miből; ezt bizonyítja az is, hogy egy 100,000 forintos alap-tőkével bíró részvénytársaságnak rendszerint egy milliót képvisel a váltótárczája. Az aláírók a kamatokat fizetik, de a váltókat a lejárakor tőketörlesztés nélkül egyszerűen becserelelik. Ez is végtelenül nagy hiba. A vidéki pénzintézeteknek kivétel nélkül be kellene hozniok azt a néhány helyen már kipróbált ujitást, hogy egy-egy váltó lejáratkor nemcsak az

T Á R C Z A.

Kirándulás a Rigi hegyre.

— Utirajz. —

Irta: *Banovszky Gyula.*

Gyorsan halad a gőzkoesi, rövid idő alatt elviszi hazájából az embert az alpes világ közé, hol nem képzelt élvezet várja: Helvétia természeti szépségei.

Hegyei a nagyszerű kilátással, völgyei, a kedves falvaktól és vadregényes partoktól övezett tavak, az óriási lavasok; mindezek az idegenekre szerfelett nagy vonzerőt gyakorolnak.

Svajcz egyik legszebb kiránduló helye a Rigi.

1870-ben kiszámították, hogy évenként mindegy 40.000 ember látogatja; részint gyalog, részint lóháton, vagy hordszéken igyekeztek elérni csucsát.

Ily nagymérvű látogatottság mellett valóban kifizette magát, egy fogas kerekű pálya építése, mely egész a hegy 1800 m. magas csucsáig a Rigi-Külm-ig felvisz.

Mióta e pálya 1875-ben kiépült, a látogatók száma megkétszereződött.

Rendkívül sok idegen, különösen angol, jár ide. De azért régi szokás szerint, még most is sokan másszák meg gyalogszerrel a hegy ormot; iskolák és intézetek növendékei — és egyes társaságoknak is kedvenc kiránduló helye a Rigi.

Zürichből indultunk mi is egy kis társasággal, egy szép augusztusi napon, a reggel 7-kor induló vonattal, mely tekintve, hogy vasárnap volt, a szorongásig megtelt utasokkal; megjegyzendő, hogy Zürich a főgyűlhelye a Rigi-látogatóknak; Zürich a legvirágzóbb városok egyike, a német Sveiz központja.

A vonatról ugyszólván mit sem láttam, mert nem nézhettem ki, egy órai ut után Zug nevű állomásra értünk, itt az állomás közvetlen a nagy és szép zugi tó partján van; azonnal át is szálltunk az igen elegáns, új gőzhajóra, a „Helvétia“-ra, hogy áthajózzunk a zugi tavon Arthba, a fogas kerekű Rigi-pálya vég állomására.

A hajón kellemes szellő fogadott, mely a waggon fülledt levegőjét hamar

elfeledtette velünk; itt 500 utas is kényelmesen elfért volna, a szép szalonokban, ebédlőben, de különösen a fedélzeten, honnan már nyugodtan néztünk szét.

Megragadó táj a zugi tó környéke. Legelőször is átellenben látni középen, a Rigi főszeles pyramissát, jobbra-balra a hegyóriások társaságában.

Alig indultunk el, a tarka vegyülékű utasok között elhelyezkedve, már is a legszebb kilátást élvezhettük; mindenekfölött örültünk azonban a kitűnő friss szellőnek, mely mindnyájunkat felüdített és képessé tett a szép tájék élvezetére.

Jobbra az előtérben igen kellemes hatást tett reánk a szép Zug városka, a magas zugi-hegy tövében elterülve, szép templomai és széles őrtornyaival; a templomból leánykák jöttek elő szép rendben, apácák vezetése alatt; a lakosság egy része is ünneplő ruháikban látható volt a templom környékén; általában ünnepi esend honolt a tiszta város felett. Környékén ódon uri lakok és szép modern nyaralók emelkednek a nagy gyümölcsös kertek közepén.

ujlagos kamat megfizetése legyen elegendő az új váltó elfogadására, hanem például a tőkének 5—10 százalékos törlesztése is. A gazdaközönség, különösen ha kisebb kölcsönt kér, rövid lejáratu váltókra szokta azt megkapni. Ha már most ezt a tőketörlesztést behoznák, akkor egy 3 hónapi lejáratú benyújtott váltóból, ha egy évben négyszer is prolongálnák, lemenne ez év alatt a tőke 20—40 százaléka. Kis részletekben, 5—10%-ként pedig elbirná ezt a gazda. Így a bank váltótárcája kisebbednék, készpénze növekednék és kielégíthetné a hitelképes új hitelkeresőket.

De valljuk be a legszomorubb valóságot, hogy földjeink így is mértéken túl vannak terhelve adósságokkal, sőt számtalan földbirtok már értékén túl van megterhelve. Így azután bármily hasznot hozzon a birtok: az adósság kamata a jövedelmet felemészti és tulajdonosának egész évi fáradsága hiába való volt, mert még a teher-tőke sem kisebbedik. Azután meg jön egy rossz termés, vagy pedig a termények értéke leszáll, vagy nincs mit eladni, vagy nincs alkalmas vevő és a kamatok fizetetlenül maradnak. Mi ennek a következménye? Megütik a dobot a birtok felett és az, a ki a gazdaságnál egyébhez nem ért, családjával koldulni mehet.

Ez ellen is orvoslást kellene találni. Alakulnia kellene itt a fővárosban egy országos pénzügyintézetnek, vagy a vidéken minden megyében léteznie kellene egy-egy olyan pénzügyintézetnek, mely elegendő tőkével rendelkezik arra, hogy egy-egy ily birtokos adósságát a pénzügyintézet javára összegyűjtve, ötven vagy negyven évi amortizációval fizettetné meg az adós által, ki ezt elbirná viselni

A tó északi és nyugati partjai, egy nagy gyümölcsös kerthez hasonlíthatók, melyből egyes falvak templomaikkal, kisebb telepek kápolnákkal és terjedelmesebb pór udvarokkal emelkednek ki.

A keleti oldalon több városka és falu háza, templomai, vonulnak el előttünk; néha a csendben áthallani a harang hívó szavát is.

Főképen azonban a nagy Rigi hegyet nézzük, mely már mind közelebb látszik jönni felénk; úgy áll ott a tó partján, mint egy előrs; fenn a magas csucsán több nagy épület körvonalait látni a verőfényben; a mauzardokkal és erkélyekkel diszitett elegáns szállodák ezek.

Egy fél órai hajózás után Arth állomásra értünk.

Ez egy szép és igen régi mezőváros a tó déli partján, a Rossberg és Rigi hegyek között terül el, ház sorai hosszan húzódnak a part mentén. Nagy templomai és kolostora van.

Itt mindjárt átszálltunk a fogaskerékű pályára; a waggonok itt két oldalt nyitottak és szétvonható függönyökkel

a minden évben ötven vagy negyven éven át egyenlő mértékben fizetendő összeg nem volna teherre nézve és kötelezettségeinek teljesítése után is maradna tőkéje, gazdaságának és családjának fenntartására.

A legközelebbi időkben a pénzügyintézeteknek feladatai közé tartozik a mezőgazdák és a földbirtokosok nyomasztó helyzetének orvoslása okos műveletek útján. A kinek olcsó hitelre van szüksége és erre a hitelre jó, annak azt meg kell kapnia, nehogy előre el kelljen olcsó pénzen vesztegetnie jövő évi termését; a kinek adóssága nagy, de földje olyan értéket képvisel, hogy ha az adósság amortizáció útján eszközlötnék, a föld elég biztosítékot képvisel: annak érdekében keresztül kell vinni az amortizációt; a mi pedig általában a hitelnyújtást illeti, legyen arra is gondja a bankoknak, hogy ne adjanak a birtokokra azok értékén felül kölcsönöket, mert ennek következményeit az összes gazdák kénytelenek elszenvedni.

Mezőgazdaságunknak életérdeke, hogy a birtokos osztály vagyoni pusztulását és elszegényedését minden erőnkkel megakadályozzuk.

A somogyvármegyei orvosok gyűléséből.

Igen tisztelt Kartárs ur!

Mi Somogyvármegyei orvosok, mult hó 10-én tartott gyűlésünkön, tárgyalás alá vettük az orvosi kamarákról szerkesztett kamarai törvényjavaslatot, nemkülönb az országos orvosi szövetség alapszabály tervezetét is. — Beható tanácskozás után, azon egyhangu megállapodásra jutottunk, hogy:

1) Az orvosi kamarákról kiadott

vannak ellátva, az első és hátsó oldalak pedig üvegből készültek, s így minden oldalról szabadon nézket szét a kíváncsi utas.

A waggonok szakaszokra osztvák és mélyített padokkal bírnak.

Minden waggon a rendes négy keréken kívül, első tengelye közepén fogas kerékel bir, a mely fékkel kezelhető; nyitott fék mellett a fogas kerék szabadon szalad a fogas vágányon, a fék meghúzásakor azonban rögtön megáll a waggon.

Arthból elindulva, egy gyönyörű völgyön haladtunk át, a Rossberg és Sonnenberg közötti völgyön, mely egy szép kerthez hasonlítható; rövid idő múlva Ober-Arthba értünk, itt kezdődik tulajdonképpen a fogaskerékű pálya, mert innen már hegynek fölfelé haladtunk; itt már hegyi mozdonyt kapott vonatunk.

A vonat csak két waggonból állott és hátulról toltá fölfelé egy kis hegyi mozdony, mely ép úgy birt közepén egy fogas kerékkel, mint a waggonok; ezekkel azonban nem volt összekötve, sem a waggonok egymásközt, a mi azért van így, hogy veszély esetén bármelyik koei vagy

törvényjavaslatot és egyáltalán a kamara rendszer szerint való szervezkedést, célravezetőnek nem tartjuk; ellenben

2) pártoljuk az önkéntes belépés alapján tervezett országos orvosi szövetség eszméjét, annak létrejöttét óhajtjuk és hozzá járulásunk által előmozdítani készek vagyunk. — De éppen ez okból, hogy ez sikerüljön, kívánatosnak sőt elengedhetetlennek tartjuk a következő feltételek teljesítését:

a) Készítsen a szervezőssel megbízott 30-as bizottság az alapszabály tervezet mellé részletes tervezetet az orvosi segély és nyugdíj ügyről.

b) Készítse el az orvosi rendtartás codexét és végül

c) Készítsen részletes orvosi díjszabályzatot.

Mindezen munkálatokat együttesen terjessze az 1897. szeptember hó 10-én megtartandó országos orvosi kongresszus elé, tárgyalás, elfogadás és elintézés céljából.

I n d o k o k :

Nem fogadhattuk el a kamarai törvényjavaslat tervezetét, mert: az orvosi kamarákról szóló törvényjavaslat első sorban az államhatalom részére kíván szervezni egy új közigazgatási apparátust, melynek keretében az orvosi karnak ez ideig független elemei is bevonatnának a kényszerbelépés által. — Ez által az ország összes orvosai közvetlen függő viszonyba jutnának a belügyi kormányzattól és csak másodsorban concedálja az orvosi kamaráknak azon jogot, hogy a kar közös érdekeinek, tekintélyének és az egyes orvosok jogos érdekeinek kérdésével is foglalkozhassék; azon módokról és eszközökről, melyeknek segélyével a magyar orvosok kedvezőtlen anyagi és szociális helyzetükön segíthetnének, — egy szóval sem emlékszik meg.

De nem fogadhatók el azért sem, mert: a helyett, hogy éveken át hangoztatott panaszaink és sérelmeink orvosoltattak volna, kaptuk ezt a törvény tervezetet, a mely nem tartalmaz egyebet, mint díjtalanul teljesítendő munkáknak s újabb megrendszabályozásoknak hosszú sorát.

a mozdony is, a fékkel külön megállítható legyen.

Körülbelül fél 10 órakor indultunk innen és 11 óra elmult mire felértünk a végállomásra; az idő igen kedvező volt.

A Rigi hegy nem magassága miatt oly látogatott, mert a szomszédos hó csucok magasabbak, de helyzete miatt, miután szabadon áll és így róla a kilátás minden irányban nagyszerű képet nyújt.

A Rigi tulajdonképpen egy hegy csoport, melynek legmagasabb csucsa a Rigi-Kulm 1800 m. magas; további magaslatok a Hoehfluh 1702 m., a Rothstock 1663 m. Dossen 1681 m. Scheideck 1648 m. magasságban. Az egész hegycsoport körülete mintegy 57 kilométer; ezen körületben, a hegycsoport lábainál 13 nagyobb község terül el; a hegyet a viervaldstätti, zugi és loverzi tavak majdnem minden oldalról érintik.

A Rigi kitűnő legelőt nyújt, évenként legalább 4000 darab fejős állat él rajta, több mint 200 pásztorlak látható elszórva a magaslatokon.

(Folytatás következik.)

Kértük az orvosi biztosítás, segély s nyugdíjügy országos szervezését, kértünk orvosi rendtartást;

Kértük a betegsegélyző pénztárakról intézkedő törvény módosítását;

Kértünk orvosi dijszabályzatot;

Kértük a betegsegélyző egyesületek által üzött visszaélések megszüntetését;

Kértük a közegészségügyi szolgálat államosítását és mindezek helyett kaptunk a tervezetben fegyelmi tanácsot.

Nem az orvosok helyzetének javítását czélozza ezen törvényjavaslat, hanem szájkosarat akar alkalmazni, hogy végot vessen a folytonos panaszoknak.

Méltán lehet kérdezni, vajon mivel szolgált reá a multban az országnak orvosi rendje, azon orvosi rend, mely a közegészségügyi közigazgatás által amugy is úgy meg van terhelve, mint semmi más országnak orvosi rendje, mivel szolgált reá ezen a hatóságok iránt mindég előzékeny tisztelettel viseltető, szófogadó, engedelmes orvosi rend, mely a közérdek és humanismus nevében mindég kész volt sok díjtalan munkát teljesíteni, gyakran anyagai érdekeinek rovására és hátrányára is, kérdjük, mivel szolgált reá, hogy még meglevő csekély önállóságától is megakarják fosztani, rendőri felügyelet alá akarják helyezni, midőn oly kötelező szervezetbe akarják bele kényszeríteni, mely legkevésbé sem alkalmas a rend erkölcsi tekintélyét emelni, társadalmi súlyát öregbíteni; oly szervezetbe akarják erőszakolni, melynek szabványai egyenesen kizárnak, lehetetlenné tesznek minden az anyagi helyzet javítására irányuló törekvést.

Nálunk az orvosi gyakorlat üzése a kiváltság alapján állván, az önvédelem nem teszi szükségessé a kamarák behozatalát. De mint tanácsadó közegre közigazgatási orvosi kérdésekben sincsen szükség minálunk a kamarákra, mert ezen irányban rendelkezésre állanak a törvényhatósági egészségügyi bizottságok és az országos közegészségügyi tanács.

De nem fogadhattuk el végül a kamarai törvényjavaslat tervezetét azért sem, mert: annak szelleme, irányzata, valamint egyes rendelkezései nem alkalmasak a magyar orvosi rend erkölcsi és anyagai javát előmozdítani, nem alkalmasak a fenálló kedvezőtlen állapotukat sanálni; nem adnak jogokat, ellenben a még meglevő csekély önállóságot is confiscálni akarja, fegyelmi szabványai által kaput nyit az árulkodásnak, torzsalkodásnak és bosszu állásnak és nem nyújt védelmet sem a közönség, sem a hatóság sem az államhatalom ellen.

Ellenben pártolnunk kellett az országos orvosi szövetség eszméjét mert:

ez perhoreuskálja a kötelező belépés módját és önkéntes egyesülés alapján kívánja létrehozni a magyar orvosok országos szövetségét, az orvosi rend erkölcsi, anyagi és társadalmi érdekeinek előmozdítása czéljából, — és programja:

a) Magyarország orvosait erkölcsi testületbe egyesíteni;

b) Az orvosok egymásközti és a közönséggel szemben való viszonyára vonatkozólag rendtartást létesíteni;

c) Az orvosi biztosítást, nyugdíj- és segély ügyet országosan szervezni;

d) Az orvos társadalmi kérdéseket felkarolni;

e) Az orvos egyesületi és társadalmi életét előmozdítani;

f) Az orvosi szakképzés és a közegészségügy kérdéseivel foglalkozni.

Amely program alapján függetlenül és szabadon maga készíti a maga szabályait, s akkor módosítja azokat, a mikor tetszik és czélszerűnek látszik.

Kétséget nem szenved, hogy a magyar orvosok testületé alakulása, tömörülése ezen alapon, mellözve lévén a kényszer, jobban megfelel az orvosi rend méltóságának, önállóságának és függetlenségének; az erkölcsi tartalom emelése, az anyagi helyzet javítása szintén biztosabban elérhető ezen az alapon, mint akár a legjobb kamara törvény keretén belül.

Midőn ezen határozatunkat igen tisztelt Kartárs urnak kartársi üdvözetünk mellett megküldjük, egyuttal felkérjük, hogy ha ezek nagybecsü véleményével találkozunk, ugy azt törvényhatóságának orvosai (orvos egyesülete) elé terjeszteni sziveskedjék tudomás és hasonló értelembe leendő nyilatkozás végett.

Kaposvár 1897. április 15-én.

a Somogy vármegyei orvosok megbízásából:
Dr Szaplonozay Manó
vármegyei tisztii főorvos, mint az értekezlet elnöke.

Grünfeld hangversenye.

Nem csalódtunk, midőn megírtuk, hogy Grünfeld neve nagy közönséget vonz a hangversenyre. Már napokkal, hetekkel nagy volt az érdeklődés az estély iránt, úgy a helybeli, mint a vidék elite közönsége körében és pláne a hangverseny után jelzett táncmulatság még jobban ösztönözte a fiatalságot is, hogy a két kínálózó jóból: a nagy művész játékából s a táncmulatságból, kivége ki-ki a részét. Szerdán, 28-án délután már egymást érték a szebbnél szebb vidéki fogatok, még Slavónia távolabb vidékéről is, büszke, boldog mamák hozták el viruló leánykaikat. Este 8 óra után csak ugy özönlött a közönség a Garni szálloda felé s alig mult el félóra, s telve volt a baresi kaszinó nagy, impozans terme szebbnél szebb közönséggel, kik a száz meg száz gyertyaláng ragyogó fényében, a művészet iránt szívükben felköltött édes érzelmekkel eltelve várták a művészt, kinek hatalmában van a lelkeket egy pillanatra a prózai földről a mennybe emelni. . . S ugy is történt: midőn a művész pont 9 órakor a zongora elé ült s ujjai a zongora hideg billentyűit érinték, az ember lényén édes melegség vonult át. Élvezett itt zenész, laicus egyaránt. Vagy kit ne ragadna el a lelke, ha ki midőn nyári éjen, távol a zajtól, egy esillagos eget ringató tó tükrén csónakban ülve, hallja a hullámok lágy csapkodását, a szellő susogását, a távoli furulya szót, csalogány verését, elhaló harangszavát, vagy ki ne lelkesülne az ágyuk dőrejére: ép ily hatást keltett a művész játéka, a mint ujjai végig sikamlottak a zongora billentyűin.

Grünfeld, — kit már másodszer volt baresiaknak alkalmunk hallani, — a zongorán az érzéki szív embere. Felfogása sok tekintetben eredeti, Bach-Saint-Saëns Gavottejának előadása kifogástalan volt, Beethoven sonetjának Largó e mettojának felfogása mint teljesen önálló darab megállja helyét, egy sonate keretén

belől azonban tulságos szabad volt. A művész saját szerzeményeiben is sok az eredetiség, modoruk könnyed és kedves.

Grünfeld Faust Fantasiájának előadása az iránta táplált eddigi jó indulat fenntartására volt szánva, melyet a közönség szünni nem akaró tapsokkal jutalmazott.

S hogy a tündérálmoknak egy más alakban folytatása legyen, hangverseny után következett a táncz. Ez estélyen csakugyan kijutott bőven az élvezetekből, mely sokáig édes emlék fog maradni a szivekben.

Szűndra közben általános esond és figyelem közepette fölemelkedik Dr. Piszár Antal és igazán költői ihlettől áthattott tartalomdus felköszöntőt mondott az ünnepekre, Grünfeld Alfrédre, majd később Deutch Izidor takarékpénztári igazgatóra, mint a ki e sok élvezetet nyújtó estélynek létrehozója volt, a művészeli személyes ismeretsége és jó barátsága folytán.

A kitünő kedvre hangolt közönség csak a késő reggeli órákban oszlott széjjel.

H i r e k.

— **Majális.** A baresi és pálfalusi kereskedő és iparos ifjuság f. hó 9-én Szabó József pálfalusi vendéglős kert helyiségében nyári táncmulatságot rendez. Beléptidij tetszés szerint. A tiszta jövődelem a baresi-ipartestület zászlóbeszerzésére fordittatik.

— **Elhunyt** április 24-én Bareson Pospischil István nyugalmazott köztisztviselőben álló vasuti hivatalnok 61 éves korában hosszú betegeskedés után. Temetése mult vasárnap d. u. volt, melyen ott volt az elhunyt nagyszámu tisztelőin, jóbarátain, s rokonnain kívül a baresi vasutihivatalnokok kara, rangkülömbsegnélkül.

— **Műkedvelői előadás.** Husvét másnapján — mint tndösítünk írja — a szigetvári ifjuság Vidor Páltól a „Vörös sapka“ című eredeti népszínművet adta elő. A szereplők mind igen jól megállták helyüket, de különösen kitüntek jó játékkal: Szilágyi Imre, mint Ambrus gazda, ki valóban kitünően adta az apa szerepét; Bartonitsek Ferencz a „János“ szerepében szinte jól megállta helyét. Vitaszovits Julesa k. a. (János neje) szerepéhez megfelelő volt. Schvetzer Juliska k. a. (Juczika) játékaival nagy tetszést aratott, s mint főszereplőnő csinos alakításokkal oly kedvesen játszott, hogy sürű tapsokat aratott. Kitünt még Gaál Sándor (Szel Matyó) ki a komikusnak megfelelő alakjával és játékaival a közönség tetszését szintén, teljesen kiérdemelte. A közönséget azonban legjobban mulattatta Maros Menyhért, mint czigányprimás, ki igazán jól beleéltte magát szerepébe. Dicséretet érdemel még Kopácsi Nándor, kinek, mint ügyes rendezőnek is köszönhető részben az elért siker.

— **Táncziskola.** Schvarez Lipót táncztanító, ki Bareson már több ízben sikeresen tanította a fiatalságot a táncz minden ágában, most újból városunkba érkezett s a Fried Vilmos féle házban táncziskolát nyitott.

— **Május elseje.** Ragyogó tavaszi napsugárral köszöntött be a május első-napja, már korán reggel cigány bandák húzták az ablakok alatt, hogy a netán még alvókat szép muzsika szóval csalják a szabadba, hol zöld lombok, virágok és a madarak vig danája elfeledtetik egy kissé a polgári kötelezettség nehéz gondjait, el a munkás néppel is a socialista ideák rendbontó s meddő töprengéseit. Már korán reggel ifjak és lányok kezükben zöld galyakkal, virágokkal s ajkukon dallal tértek vissza a szabadból; biciklistáink is korán reggel csináltak egy kis kirándulást s kerekeiket virágokkal díszítve tértek vissza. Azonban a ragyogó májusi nap úgy látszik korán megirigyelte az emberek örömet, mert csakhamar erős szél kerekedett s nagy porfeleget seperve süvöltött végig az utcán; vajon a május is nem-e lesz hasonló az áprilisi szeszélyes időjáráshoz?

— **Lapunk e számából helyszüke miatt a csarnok kimaradt.**

Közgazdaság.

— **Budapesti gabonatözsde.** (Reich Jenő és társa hetijelentése. A folytonos áresések után a hét elején rohamos emelkedés állott be, mely azonban nem volt tartós és néhány napra rá már erős visszaesés következett, mert a vetésekről szóló kedvező hírekre a háború kitörése okozta izgalmakat csakhamar lecsillapították. Buzában élénk forgalom fejlődött. Rozsban szintén szilárdabb volt az üzlet, de a gyenge kínálat megakasztotta a forgalmat. Az árpaárakban némi javulás volt észlelhető. Zabban a háborús hírek hatása nem jutott kellően érvényre. A határidőüzletben a háborúhíre megtette hatását, de mihelyt a politikai hírek nyugodtabb megítélésre találtak, ellanyhult az üzlet. Az áringadozások a következők voltak.

	Legalacsonyabb	Legmagasabb
	árfolyam.	
Szokványbuza tavaszra	7.70	7.80
" máj.-jun.-ra	7.70	7.65
" őszre	6.93	7.15
Szokványrozs tavaszra	6.15	6.35
Tengeri május-juniusra	3.50	3.55
Szokványzab tavaszra	5.60	5.70
Repeze aug.-szeptemberre	—	10.80

Nyilt-tér.*)

Köszönet nyilvánítás.

Felejthetetlen jó férjem temetése alkalmával a megjelent nagyszámu közönség ez uton fogadja hálás köszönetemet a részvétnek ily jóakaratu s vigasztaló nyilvánulásáért.

Özv. Pospischil Istvánné.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

VASUTI MENETREND.

		Barcsról indul:	
Kanizsára	reggel	6 óra	10 percz
"	délelőtt	11 " 05	"
"	este	9 " 05	"
Pécs — Szigetvárra	reggel	7 " 32	"
"	délelőtt	5 " 18	"
Pakráczra	reggel	8 " 16	"
"	este	5 " 20	"
Somogy-Szobbra	reggel	4 " 16	"
"	délelőtt	2 " 15	"

Barcsra érkezik:

Kanizsáról	reggel	7 óra	21 percz.
"	délelőtt	4 " 46	"
"	este	9 " 47	"
Pécs — Szigetvárról	délelőtt	10 " 49	"
"	este	8 " 41	"
Pakráczról	délelőtt	10 " 53	"
"	este	8 " 05	"
Somogy-Szobbról	délben	12 " 36	"
"	este	8 " 11	"

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáraiban, az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, minden nemű gazdasági gépekből, u. m.: **4, 6 és 8 HP gőzcséplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek, Backer-rendszerű és Vidats-féle rosták, egy és többvasu ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fűkaszalók, szecs kavágók, répavágók és zuzók, kukoricza morzsolók és csöves tengeri darálók egy és két járatu örlőmalmok olajprések stb. stb.**

nagymérvű készlet összetörődését okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt áron való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekeltek közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitűnő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdézősködékre, mely egyenesen hozzánk címzendő, szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni.

Teljes tisztelettel

SCHLIK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t.

11-18

Budapest, Külső váci-ut 29-37.

KOTZÓ PÁL

gépész mérnök

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 18. sz.

Ajánl 2 $\frac{1}{2}$, 3, 3 $\frac{1}{2}$ és 4 lóerejű

SZÖGES CSÉPLŐKÉSZLETEKET

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 32 lóerejű

sínes gőzcséplő-készleteket,

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel. Pa és szénfűtésű és eredeti szalmafüttő **GŐZMOZGONYOKAT**. Továbbá R. GARRETT & SONS felülmúlhatlan 40 százalék tüzelőanyag megtakarító

COMPOUND GŐZMOZGONYOKAT,

legjobbnek ismert brandtforti önműködő amerikai kévekötő arató gépeket. Eredeti amerikai széna gyűjtőit 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szóróvető gépeket és mindenemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek.

VIDÉKI ÜGYNÖKÖK KERESTETNEK.